

Revisionsrapport

Föreningsbidrag

Gällivare kommun

Mars 2010

Hans Forsström, certifierad kommunal revisor

Rolf Särkimukka, revisionskonsult

2010-03-11

Hans Forsström

Rolf Särkimukka

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömningar och förslag.....	4
2	Bakgrund, syfte och upplägg.....	5
2.1	Bakgrund	5
2.2	Revisionsfråga	5
2.3	Metod och avgränsning	5
3	Granskningsresultat.....	6
3.1	Service- och tekniknämnden	6
3.2	Barn-, utbildning- och kulturnämnden	8
3.3	Bidrag till SISU	10

1 Sammanfattande bedömningar och förslag

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gällivare kommun har Komrev inom PricewaterhouseCoopers genomfört en granskning av Gällivare kommuns system och rutiner för föreningsbidrag.

Följande revisionsfråga har varit styrande för granskningen:

- Har service- och tekniknämnden samt barn-, utbildning- och kulturnämnden en tillräcklig intern kontroll beträffande föreningsbidrag?

Den sammanfattande bedömningen är att vare sig barn-, utbildning- och kulturnämnden eller service- och tekniknämnden har en tillräcklig intern kontroll beträffande föreningsbidrag.

Bedömningen baseras på att service- och tekniknämnden och barn-, utbildning- och kulturnämnden genom respektive förvaltning inte fullt ut följer kommunens regelverk. Exempelvis säkerställs inte att föreningarna inkommer med all den information som krävs enligt regelverket. Vidare tillämpas i praktiken andra stoppdatum än de som fastlagts i regelverket. Vi noterar dock att lagen om kommunal redovisning följs vad gäller beslut, redovisning och uppföljning av utbetalade föreningsbidrag.

När det gäller återrapportering avseende utbetalda föreningsbidrag och vad de nyttjas till fungerar detta bättre i barn-, utbildning- och kulturnämnden än i service- och tekniknämnden. Rapportering till barn-, utbildning- och kulturnämnden har skett såväl muntligt som skriftligt samt går att spåra i nämndens protokoll. Av service- och tekniknämndens protokoll framgår rapportering av jakt- och fiskevårdsbidragen. Däremot går det inte på motsvarande sätt spåra huruvida föreningsbidragen i övrigt återrapporterats till nämnden avseende utbetalda medel, vad medlen nyttjats till och vilken effekt de har gett.

Mot bakgrund av granskningens resultat lämnas följande förslag:

- Att båda nämnderna samt deras respektive förvaltningsledningar vidtar åtgärder som säkerställer att beslutade regelverk avseende bidragshanteringen tillämpas
- Att service- och tekniknämnden tillser att återrapportering till nämnden, avseende vad föreningsbidragen nyttjas till och vilken effekt de ger, sker på ett systematiskt och strukturerat sätt. Detta särskilt när det gäller nyttjandet av verksamhetsbidrag

2 Bakgrund, syfte och upplägg

2.1 Bakgrund

Granskningen har framkommit från revisorernas risk och väsentlighetsbedömning.

Gällivare kommuns service- och tekniknämnd samt barn- utbildning och kulturnämnd ansvarar för bidragsgivning för vissa ideella och idéburna organisationer som gör insatser med anknytning till respektive nämnds ansvarsområde.

2.2 Revisionsfråga

- Har service- och tekniknämnden samt barn-, utbildning- och kulturnämnden en tillräcklig intern kontroll beträffande föreningsbidrag?

Granskningen har skett utifrån följande kontrollmål;

- Vilken kontroll och uppföljning av dessa medel har service- och tekniknämnden samt barn-, utbildning- och kulturnämnden?
- Vilken återrapportering av vad medlen nyttjas till och vilken effekt de ger erhåller service- och tekniknämnden samt barn-, utbildning- och kulturnämnden?

2.3 Metod och avgränsning

Granskningen är avgränsad till service- och tekniknämnden samt barn-, utbildning- och kulturnämndens ansvarsområden, samt omfattar föreningsbidragen år 2008 och 2009.

Granskningens stickprov inriktas i första hand på bidrag till idrotts- respektive kulturföreningar avseende bidrag för ungdomsverksamhet. Förekommande regelverk samt hantering och utbetalning av bidrag har granskats. Ansvarig personal har intervjuats.

3 Granskningsresultat

3.1 Service- och tekniknämnden

Enligt service- och tekniknämndens (SoTn) reglemente fastställt av kommunfullmäktige 2009-01-26 § 8 ankommer det på nämnden att svara för bidragsgivning för vissa ideella och idéburna organisationer som gör insatser inom nämndens ansvarsområde.

För att erhålla bidrag enligt dokumentet kommunalt föreningsstöd till ungdomsorganisationer beslutade kommunfullmäktige 1987-10-26, § 226 och reviderad i kommunfullmäktige 2004-03-29, § 71 att i Gällivare kommun gäller bland annat följande:

- föreningen/organisationen ska ha minst 10 registrerade medlemmar i åldern 8 – 20 år och är uppbyggd och fungerar efter vedertagna demokratiska principer
- föreningen/organisationen arbetar efter antagna stadgar
- snarast efter resp förenings årsmöte ska verksamhetsberättelse, kassatablå, revisionsberättelse
- för verksamhetsbidrag är 15/2 resp 15/8 sista ansökningsdatum

Samtliga 13 föreningar i stickprovet har rapporterat in verksamhetsberättelse och årsmötesprotokoll. Av 13 föreningar i stickprovet har sju uppgett verksamhetsvolym och antal medlemmar. Tre föreningar har uppgett åldersfördelningen.

12 föreningar har rapporterat in en ekonomisk rapport i form av en resultaträkning. Nio föreningar har även rapporterat in balansräkningar. Åtta föreningar har rapporterat in revisionsberättelse.

Föreningarna skall fylla i ett föreningsformulär, som även finns tillgängligt på kommunens hemsida. I detta formulär fyller föreningen i uppgifter om organisationsnummer, föreningsnamn, typ av förening, verksamhet, lokaler, ordförande, sekreterare, revisor och kontaktuppgifter. Nya uppgifter matas in av handläggare på den administrativa enheten i programmet Idavall Data. Föreningens namn, verksamhetsområde, kontaktperson samt telefonnummer blir sedan tillgängligt för allmänheten via föreningsregistret på kommunens hemsida. I programmet registreras även om föreningen lämnat in ekonomisk redovisning, verksamhetsberättelse samt ansökan om bidrag.

Kommunen har på hemsidan rapporteringsblanketter för:

- verksamhetsbidrag
- ansökan om stipendium
- anläggningsstöd och föreningsredovisning
- ansökan om bidrag för fiskevårdande åtgärder

Ansökan för de olika bidragsformerna görs på de blanketter Gällivare kommun lagt upp på kommunens hemsida eller genom individuellt utformade ansökningar.

Enhetschefen för fritid handlägger föreningsbidrag och fiskekonsulenten handlägger bidrag för fiskevårdande åtgärder.

Enhetschefen för fritid och fiskekonsulenten expedierar ansökan som ska kompletteras eller utbetalas, registrerar i programmet Idavall Data, bevakar kompletteringar av ansökningar och återrapporering från föreningar samt vidarebefordrar färdiga ärenden till sekreterare för service- och teknikförvaltningen för avslut i diariet. Föreningarnas redovisningar är ordnade i pärmar på enheten för fritid. Enheten för fritid utvecklar enligt intervju f n rutiner för att diarieföra inkommen post i diarieföringssystemet Lex.

Sekreterare för service- och teknikförvaltningen vid kommunstyrelsens nämnd och utredningsavdelning diarieför inkomna ansökningar, diareför beslut och sorterar in ärenden i diariet.

Enheten för fritid har satt den 15 augusti som stoppdatum för föreningarnas återrapporering av årsberättelser, då nämnden fattar beslut om föreningsbidrag en gång per år.

Service- och tekniknämnden beslutar 2008-09-23, § 145 och 2009-09-22, § 145 vad varje deltagare i föreningen ska vara värd respektive vad varje aktivitet ska generera i bidrag.

År 2009 budgeterades 2,9 mnkr för verksamhetsstöd och anläggningsbidrag, 2,7 mnkr för särskilda bidrag och 0,2 mnkr för jakt- och fiskevårdande åtgärder. En sammanställning över utbetalda jakt- och fiskevårdsbidrag går till nämnden för delgivning inkl viss beskrivning av vad bidragen nyttjats till.

Bidragsgivning för ideella och idéburna organisationer exklusive jakt- och fiskevårdsbidrag som gör insatser inom nämndens ansvarsområde har inte återrapporaterats under egen rubrik eller delgivits enligt service- och tekniknämndens protokoll år 2008 och 2009. Från förvaltningens sida hävdas att orsaken till detta främst är att bidragen omfattar så många föreningar att en heltäckande sammanställning är svår göra.

3.2 Barn-, utbildning- och kulturnämnden

Enligt barn-, utbildning- och kulturnämndens reglemente fastställt av kommunfullmäktige 2009-01-26, § 8 ankommer det på nämnden att svara för bidragsgivning för vissa ideella och idéburna organisationer som gör insatser inom nämndens ansvarsområde.

Enligt Gällivare kommuns bidragsregler för kulturellt-, verksamhets- och arrangemangsbidrag beslutade av barn-, utbildning- och kulturnämnden 2003-10-07, § 203 kan kommunalt bidrag utgå till förening, organisation eller kulturarbetare inom Gällivare kommun, som har en allmänskulturell inriktning som exempelvis konst, musik, dans, film, teater, foto, konsthantverk och kulturarv.

Föreningar och organisationer med allmänskulturell verksamhet som bidrar till ett varierat kulturutbud under hela året samt verksamhet som riktar sig till barn och ungdom prioriteras.

För att erhålla bidrag gäller bland annat följande enligt dokumentet Gällivare kommuns bidragsregler att:

- förening eller organisation skall ha antagit stadgar, valt styrelse, samt ha egen kassaförvaltning och vara registrerad i Gällivare kommun
- kulturarbetare skall ha registrerat sig med organisationsnummer samt ha egen kassaförvaltning och vara registrerad i Gällivare kommun
- ansökan om verksamhetsbidrag ska ha inkommit senast 1/12
- ekonomisk kalkyl ska bifogas ansökan om verksamhetsbidrag
- räkenskaper och redovisning ska finnas till förfogande för nämnden
- senast 1/5 ska verksamhets- och ekonomisk berättelse inlämnas

Inom kulturområdet finns bland annat följande bidragsformer:

- verksamhetsbidrag
- stöd för musik- och teaterverksamhet
- arrangemangsstöd

Ansökningarna om förenings- och kulturbidrag görs på formulär som barn-, utbildning och kultur nämnden tillhandahåller. I detta formulär fyller föreningen i uppgifter om organisationsnummer, föreningsnamn, typ av förening, verksamhet, lokaler, ordförande, sekreterare, revisor och kontaktuppgifter.

Kultursekreteraren expedierar ansökan som ska kompletteras eller utbetalas, registrerar i programmet Idavall Data, bevakar kompletteringar av ansökningar och åiterrapportering från föreningar och vidarebefordrar färdiga ärenden till sekreterare för barn- utbildning och kultur nämnden för avslut i diariet. Sekreterare för barn- utbildning och kultur nämnden diarieför inkomna ansökningar, diareiför beslut och sorterar in ärenden i diariet.

Föreningarnas redovisningar är ordnade i pärmar i kommunens arkiv.

Kultursekreteraren träffar respektive kulturförening i januari och överlägger med respektive bidragssökande förening om villkoren för att anhålla bidrag. År 2010 är det 15 föreningar som söker kulturellt-, verksamhets- eller arrangemangsbidrag från barn-, utbildning och kultur nämnden. Nämnden beslutar i februari om utbetalningar till huvudparten av föreningarna utifrån handläggarens förslag till beslut.

Föreningar som inte har ansökt om verksamhetsbidrag har möjlighet att ansöka om arrangemangsstöd. De flesta kulturföreningar har ansökt om verksamhetsbidrag och därmed blir det endast mindre belopp som söks av de föreningar som inte erhållit verksamhetsstöd.

Barn-, utbildning och kultur nämnden har år 2008 och 2009 träffat en överenskommelse med respektive förening där föreningarna för att erhålla bidrag bland annat förbinder sig att:

- verkar för alkohol- och drogfri verksamhet för ungdomar
- deltar vid kulturfestivalen
- marknadsföra Gällivare kommun
- redovisa sin verksamhet senast den 15 december

Nya uppgifter matas in av handläggare på den administrativa enheten i programmet Idavall Data. Föreningens namn, verksamhetsområde, kontaktperson samt telefonnummer blir sedan tillgängligt för allmänheten vida föreningsregistret på kommunens hemsida. I programmet registreras även om föreningen lämnat in ekonomisk redovisning, verksamhetsberättelse samt ansökan om bidrag.

Kultursekreteraren träffar föreningarna i april för att planera kulturfestivalen och har ett utvärderingsmöte med föreningarna i november. Föreningarna ska enligt överenskommelse lämna in årsberättelser senast den 15 december.

10 av 14 föreningar i stickprovet har rapporterat in verksamhetsberättelse och årsmötesprotokoll (inklusive stadgar och styrelse). 9 föreningar har uppgett verksamhetsvolym och antal medlemmar.

12 föreningar har rapporterat in en ekonomisk rapport i form av en resultaträkning. Fyra föreningar har även rapporterat in balansräkningar. Sju föreningar har rapporterat in revisionsberättelse.

2008 års beviljade bidrag återrapporterades till barn- utbildning och kulturnämnden 2009-02-17 § 17 avseende bidragens omfattning och vad de nyttjats för. Återrapporteringen har skett både skriftligt och muntligt.

Barn- utbildning och kulturnämnden beviljade 2009-02-17 § 17, för år 2009, 213 tkr för verksamhetsstöd samt 230 tkr för musik- och teaterverksamhet.

3.3 Bidrag till SISU

Mot bakgrund av den diskussion som förts i kommunen och på nationell nivå om SISU, idrottens studieförbund, även i fortsättningen ska betraktas som och likställas med övriga studieförbund, noterar vi att kommunen gör den bedömningen att SISU är ett studieförbund i bidragshänseende. Noteras kan i sammanhanget att även Kiruna kommun har diskuterat frågan och gör samma bedömning.